باغ سنگی اثر انگشت سیرجان

لیلا اسفندیارپور

اثر انگشت شهرها هم مثل انسان‌ها منحصر به فرد است. صدها شهر اثر انگشت‌شان بناهای تاریخی است که یادگار و میراث حکومت‌های گذشته در این شهرها بوده است. شهرت این شهرها از شاهان گذشته است. شهرهای بسیاری مزین به بناهای قدیمی هستند. این بناها نشانی افراد قدرتمند و ثروتمند آن شهر را می‌دهند. بیننده‌ها شاید در نگاه اول ساده انگارانه آن‌ها را شبیه هم بدانند اما قطعاً در هر کدام از این بناها، یک مشخصه‌ایی است که آن را منحصر به فرد می‌کند. اثر انگشت صدها شهر جاذبه‌های طبیعی‌شان مثل کوه، چشمه، رودخانه، جنگل، دریا، دریاچه، کویر و کلوت است.

شاید مردمان عادی همه‌ی کوه‌ها را به شکل هم ببینند و همه‌ی رودخانه‌ها را یکی بدانند اما این طبیعت دوستان هستند که تفاوت‌ها را می بینند و غرق تحسین می‌شوند. طبیعت شناسان زمزمه‌ی خروش هر رودخانه‌ایی را می‌شنوند و می‌دانند که هر رودی رُی (مقام) خودش را دارد و همه‌ی رودخانه‌ها مثل هم نیستند. شهرت این شهرها از نعمت خدا دادی است. اما اثر انگشت شهر ما کدام است ومهم‌ترین جاذبه‌ی گردشگری شهر سیرجان کجاست.؟ آنچه سیرجان را از دیگر شهرها جدا کرده و نظر جهانگردان و ایرانگردان را بیشتر به خود جذب کرده است، نه بنای تاریخی است و نه جاذبه‌ی طبیعی. اثر انگشت شهر ما، باغ سنگی است. برای مردمان عادی هم باغ‌سنگی عجیب است چون مثل آن را ندیده‌اند. باغ‌سنگی در چهل کیلومتری جنوب‌شرقی سیرجان واقع شده است. میوه‌های این باغ، سنگ‌هایی است که به‌طور طبیعی سوراخ هستند و درویش خان آن‌ها را به تنه‌های خشک درختان آویخته است. در دوران پهلوی دوم آن زمان که سیاست اصلاحات ارضی به اجرا درآمد. مأمورین دولت املاک خوانین و از جمله «درویش خان» تک پسر حبیبا...خان را مصادره کردند. املاکی که از درویش‌خان اسفندیارپورمصادره شد بدین قرار بود؛ سه حبه از روستای اسطور، هشت حبه از روستای ده نو، سه حبه از گلی آونگ، سه حبه از فریان و هشت حبه از روستایی در چهارگنبد. تنها میاندوآب برای درویش‌خان ماند. او خشمگین و ناراحت قدم می‌زد و با اشاره به اطرافیانش می‌فهماند که انتقام خواهد گرفت و هر مأمور دولتی را ببیند، خواهد کشت. او از فرط ناراحتی دست از غذا خوردن کشیده بود تا آنکه آتش آن خشم و کینه با مکاشفه‌ایی خاموش شد و ایده‌ی ساخت باغ سنگی در ذهن درویش خان سبز شد. شروع آن مکاشفه اشاره‌ی دست درویش‌خان است به سوی بالاترین شاخه‌ی چنار میاندوآب، آنجا که همیشه پارچه‌ی سبزی به آن بسته بود.

درویش‌خان با اشاره، زنی محجبه را به تصویر می‌کشید که جلوتر از چند زن بود و آنقدر نورانی که برای نشان‌دادن آن نور، یک بار آینه‌ی شکسته‌ایی را که از تنه‌ی درختی آویزان کرده بود را برداشت و نور خورشید را در چشمانش منعکس کرد و آنگاه با دستانش جلوی چشمانش را گرفت و بعد با اشاره فهماند که آن زن‌ها مدت کوتاهی بودند و بعد به شکل جرقه‌های نور به آسمان رفتند. بعد از دیدن این رویا درخت کهن‌سال چنار میاندوآب برای درویش‌خان مقدّس شد و هرگز اجازه نداد کسی در زیر سایه‌سار این درخت بنشیند و لبی تر کند. او در کنار درخت، شمع روشن می‌کرد و به سبک خودش با خدا به راز و نیاز می‌پرداخت و پس از آن مکاشفه شروع به ساخت باغ سنگی کرد. او تنه‌های درختان خشک را در زمین می‌کاشت و سنگ‌های سوراخ و سنگین را از اطراف جمع می‌کرد و به تنه‌ی خشک درختان می‌آویخت. مرحوم علی‌اکبرخان شجاع‌پور که نگران احوال روحی عموزاده‌اش بود او را برای درمان به چندین دکتر و روانشناس برد اما درویش‌خان دست از ساختن باغ سنگی برنداشت. کسی آن روز نمی‌دانست که باغ سنگی درویش‌خان قرار است جهانگردان را به سوی سیرجان بکشاند و برای پرویز کیمیاوی جایزه‌ی خرس نقره‌ایی جشنواره بین‌المللی فیلم برلین را به ارمغان بیاورد.

◄◄ باغ درویش‌خان در نگاه جامعه‌شناس ایرانی

دکتر مرتضی فرهادی جامعه شناس و مردم شناس برجسته‌ی ایران در مقاله‌ای با موضوع بافت تاریخی و فضاهای سنتی شهر و روستا اشاره می‌کند به اینکه «باغ» در سرزمین خشک و کویری کشورمان نماد فردوس و بهشت روی زمین است و «سنگ» نشانه‌ی بدبختی، بیچارگی، خشونت، بی‌عاطفه‌گی، نازایی و دلخراشی است. او به هنری که درویش‌خان در خلق چنین باغی به کاربرده است، می‌پردازد و می‌نویسد: «این مرد در خلق این باغ از هنر«کُلاژ» بهره برده است. کلاژ یعنی هنر خلق تصویری در ذهن با اشیای مختلف. جالب است که یک نفر ازعشایر کرو لال ایرانی در یکی از استان‌های دورافتاده آن هم بیش از نیم قرن پیش، بدون سواد خواندن و نوشتن به ساخت پیکره‌ای کلاژی بزرگی دست بزند و این در حالی است که خیلی‌ها در دنیا هنوز نه اسم کُلاژ را شنیده بودند و نه کارهای کلاژی نقاش و مجسمه‌سازی مثل پیکاسو را دیده بودند.» باغ سنگی این میراث به جا مانده از درویش خان بلند قامتِ خوش سیما، توسط گردشگران در صفحات اینستاگرام و صفحه See you in Iran در فیس‌بوک در حال مطرح شدن است و روز به روز به شهرتش افزوده می‌شود و موجبات جلب گردشگران خارجی بیشتری را به سیرجان فراهم می‌کند و از این رو لازم است که متولیان و مسئولین میراث فرهنگی و گردشگری توجه بیشتر و ویژه‌تری به این مکان بکنند.

آقای مکی‌نژاد استاد هنر در گروه انجمن دوستان یادگارهای تاریخی و فرهنگی سیرجان، پیشنهاد دادند که سنگ قبر درویش خان بهتر است یک لاشه سنگ برش داده نشده باشد که در گوشه‌ی آن مشخصات درویش خان ثبت شود زیرا با روحیات درویش‌خان و همین طور باغ سنگی سنخیّت بیشتری دارد که نظر قابل تأملی است. آنان که متولی این باغ ارزشمند هستند و همین‌طور مسئولین لازم است بدانند آنچه جهانگردان را به این مکان می‌کشاند اصیل بودن و بکر بودن آن است. هرگونه دخل و تصرّف غیرکارشناسانه در باغ سنگی، لطمه به مهم‌ترین جاذبه‌ی گردشگری سیرجان می‌زند. مسئولین بهتر است برای بسترسازی مناسب صنعت گردشگری در سیرجان با نصب کردن تابلوهای راهنما به زبان انگلیسی به گردشگران خارجی برای بازدید از باغ سنگی و دیگر جاذبه‌های گردشگری کمک کنند. متأسفانه اخیراً تابلویی که اول جاده سیرجان- بافت بود و در روی آن باغ سنگی نوشته شده بود هم ناپدید شده است.

مدیران و مسئولین اقتصادی و فرهنگی سیرجان بایستی با هم‌اندیشی و مشورت با نهاد سیرجان‌شناسی حمایت همه جانبه‌تری از باغ سنگی کنند زیرا توجه کردن و اهمیت دادن به باغ سنگی به مثابه توجه کردن و اهمیت دادن به سیرجان است.

گردشگران خارجی در باغ سنگی

> ■ هرگونه دخل و تصرف غیر کارشناسانه در باغ سنگی، لطمه به مهمترین جاذبه‌ی گردشگری سیرجان می‌زند. مدیران و مسئولین اقتصادی و فرهنگی سیرجان بایستی با هم اندیشی و مشورت با نهاد سیرجان‌شناسی حمایت همه جانبه‌تری از اثر تاریخی باغ سنگی کنند زیرا اهمیت دادن به باغ سنگی به مثابه توجه کردن و اهمیت دادن به سیرجان است

کاریکلماتور

محمدعلی آزادیخواه

- ■ «رفتن هوشمندانه» فاصله‌ی ایستادن و رسیدنِ خداپسندانه را پر می‌کند.
- ■ پارِی وقت‌ها، در ایستادن باید دل به فکر پیدا کردن بهترین راه رفتن باشی.
- ■ جایی که اعتماد نیست، صمیمیت هم وجود ندارد.
- ■ خواری‌ها، در خواست‌های نابجایمان خفته‌اند.
- ■ جنون بشریت در خودستایی‌هاست.
- ■ آدم با معنا، یعنی تنها موجودی است که نمی‌خواهد همان باشد که هست.
- ■ همه آدم‌ها می‌دانند که «آدمگری» به سیرت است نه به صورت و « انسان بودن» به کمال است نه به جمال.
- ■ تجربه در زندگی کردن است، نه در زنده بودن.
- ■ رودخانه از بسیار رفتن زلال می‌شود.
- ■ زیبایی آب در زلالی آن است.
- ■ آمریت و حاکمیت بر خود، خوشبختی می‌آورد.
- ■ در فقر و بدبختی، آدم خودش را بهتر می‌شناسد.
- ■ سعادتمند و خوشبخت‌ترین آدم کسی است که همیشه می‌کوشد دیگران را خوشبخت کند.

چاکر چشمی هستم که مغزمان را به فکر وا می‌دارد.

- ■ دوستدار گوشی هستم که به بینی می گوید من بوها را می‌شنوم.
- ■ هنر به وسیله اندیشه، داد و ستد معنی است با اشیاء.

تازه‌های نشر

قلب فرهنگی پاریز

حجت الاسلام والمسلمین افضلی‌پور امام جمعه پاریز:

امام جمعه زبان گویای مردم است

رئیس ستاد نماز جمعه پاریز: صد شکر که این آمد و صد حیف که آن رفت

نماز جمعه؛ بزرگترین کنگره اسلامی بعد از حج

جوانان؛ قوی‌ترین بازوی ستاد نماز جمعه

تشکر رئیس شورا از تلاش‌های امام جمعه

پیشرفت پاریز در سایه برکات نماز جمعه

نشریه داخلی ستاد نماز جمعه پاریز منتشر شد. در شماره اول این نشریه که با عنوان «قلب فرهنگی پاریز» انتشار یافت گزارش فعالیت‌های انجام شده ستاد نماز جمعه آن شهر در دوره جدید طی سه ماه گذشته به چاپ رسیده است.

چاپ مطالبی از سوی صادقیان بخشدار، صفورایی شهردار و عابدینی رئیس شورای آن شهر در کنار گفتگو با حجت الاسلام افضلی‌پور امام جمعه جدید پاریز و نیز گفتگو با حسین پاک‌دین و زینب خدابخشی مسئولان ستاد نماز جمعه پاریز از دیگر مطالب این نشریه است.

جناب ستوان یکم رحیم حکیمی
ریاست محترم مهندسی فرماندهی انتظامی شهرستان سیرجان
ارتقاء درجه جنابعالی را صمیمانه تبریک و تهنیت عرض می نماییم، از خداوند منان آرزوی موفقیت روز افزون شما را خواستاریم.
جواد علی پور زارع - امیر آقا خانی نژاد

جناب آقای دکتر فتحی‌زاده
سرکار خانم فتحی‌زاده
مصیبت وارده را تسلیت عرض نموده، صبر و سلامتی بازماندگان را از خداوند متعال آرزومندیم.
نشریه نگارستان

جناب آقای
جلال محمد پور
و برادران
مصیبت وارده را به شما و خانواده محترم صمیمانه تسلیت عرض نموده از خداوند منان علو درجات برای آن مرحوم و صبر و بردباری برای شما آرزومندیم.
محمود رضایی رییس اتحادیه
فروشندگان مواد غذایی و هیات مدیره

جناب آقای
حاج مهدی زیدآبادی
و خانواده محترم
مصیبت درگذشت مرحوم حاج حبیب الله زیدآبادی را صمیمانه تسلیت عرض نموده از خداوند منان علو درجات برای آن مرحوم و صبر و بردباری برای شما آرزومندیم.
هیات امام رضا(ع) زیدآباد

مبارکت باد این تاج افتخار،
گوارایت باد این عنوان امید بخش
فرزند عزیزمان
سرکار خانم دکتر رقیه شهریاری پور
فارغ التحصیلی شما را در مقطع دکترای تخصصی از صمیم قلب تبریک می گوییم.
پدر و مادر

جناب آقای مجتبی کریمی گوغری
ریاست محترم شرکت سهامی بیمه"ما"
از حسن برخورد شما با مراجعین و پرداخت خسارت تحمیل شده در اسرع وقت کمال تقدیر و تشکر را می نمایم.
سامان بیگلربیگی
(شرکت آرا صنعت نیک اندیشان سیرجان)

اطلاعیه اداره کل مسکن و شهرسازی استان کرمان(نوبت اول)

براساس نظریه کمیسیون تشخیص اراضی موضوع ماده ۱۲ قانون زمین شهری ،۶ قطعه زمین به شرح جدول پیوست ، در اجرای ماده ۱۲ قانون زمین شهری موات اعلام گردیده است. لذا به موجب ماده واحده قانون تعیین مهلت اعتراض به نظریه وزارت مسکن و شهرسازی مجمع محترم تشخیص مصلحت نظام ، کسانی که نسبت به تشخیص فوق اعتراض دارند ، ظرف مدت سه ماه بعد از تاریخ دومین آگهی مهلت دارند تا اعتراض خود را با ارائه مدارک مثبته و رسمی به مراجع ذیصلاح قضایی تسلیم نمایند و در صورت عدم اعتراض در مهلت قانونی نظریه صادره قطعی و لازم الاجرا است.

شماره نظریه	تاریخ نظریه	نوعیت	پلاک	مساحت مترمربع	حریم محدوده	شهر	مختصات	کروکی
۹۷/۴۶۱	۹۷/۹/۲۷	موات	۵۰۷۰ اصلی بخش ۳۶ کرمان	۳۳۹۸	حریم	سیرجان	(۳۲۵۲۳۹۴و۳۷۳۴۳۸)(۳۲۵۲۳۶۷و۳۷۳۴۶۲)(۳۲۵۲۲۷۸و۳۷۳۳۸۲) (۳۲۵۲۲۹۵و۳۷۳۳۶۸)(۳۲۵۲۳۳۷و۳۷۳۴۰۹)(۳۲۵۲۳۵۰و۳۷۳۳۹۸)	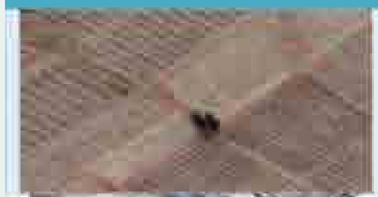
۹۷/۴۶۲	۹۷/۹/۲۷	موات	۱۰۹ اصلی بخش ۳۶ کرمان	۹۹۷۹	محدوده	سیرجان	(۳۶۹۵۱۵و۳۲۶۰۳۱۱)(۳۲۶۰۳۶۴و۳۶۹۵۷۶)(۳۲۶۰۲۶۷و۳۶۹۶۵۱) (۳۲۶۰۲۶۴و۳۶۹۶۵۱)(۳۲۶۰۲۱۳و۳۶۹۵۹۲)	
۹۷/۴۶۳	۹۷/۹/۲۷	موات	۵۷۸۹ اصلی بخش ۳۷ کرمان	۲۱۴۰۲	حریم	سیرجان	(۳۲۵۷۷۸۵و۳۶۳۵۰۰)(۳۲۵۷۸۶۲و۳۶۳۵۶۴) (۳۲۵۷۷۱۸و۳۶۳۷۲۵)(۳۲۵۷۶۴۳و۳۶۳۶۶۱)	
۹۷/۴۶۴	۹۷/۹/۲۷	موات	یک فرعی از ۲۱۸۸ اصلی بخش ۳۶ کرمان	۲۱۳۷	محدوده	سیرجان	(۳۲۵۴۱۷۳و۳۷۰۲۱۳)(۳۲۵۴۱۲۶و۳۷۰۲۶۰) (۳۲۵۴۱۰۵و۳۷۰۲۳۶)(۳۲۵۴۱۴۸و۳۷۰۱۹۲)	